

นายหน้าซื้อขายล่วงหน้าในตลาดซื้อขายสินค้าเกษตรล่วงหน้า

นายไพชยังค์ เพ็ชรน้อย

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาดุษฎีศาสตร์บัณฑิต^๑
สาขาวิชานิติศาสตร์
คณะนิติศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ปีการศึกษา 2550
ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

FUTURES COMMISSION MERCHANT IN
COMMODITY EXCHANGE MARKET

Mr. Pothchong Phetnoy

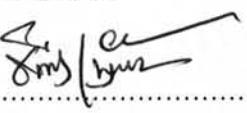
A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Laws Program in Laws
Faculty of Law
Chulalongkorn University
Academic Year 2007
Copyright of Chulalongkorn University

500032

หัวข้อวิทยานิพนธ์	นายหน้าซื้อขายล่วงหน้าในตลาดซื้อขายสินค้าเกษตรล่วงหน้า
โดย	นายโพษุมงค์ เพ็ชรน้อย
สาขาวิชา	นิติศาสตร์
อาจารย์ที่ปรึกษา	รองศาสตราจารย์ ดร. ศเนันธ์กรรณ์ โสตถิพันธุ์
อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม (ถ้ามี)	อาจารย์พงศ์ศักดิ์ ศิริรักษ์

คณะกรรมการนิติศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้นับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญามหาบัณฑิต

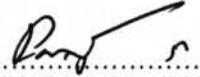

..... คณบดีคณะนิติศาสตร์
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ธิติพันธุ์ เชื่อบุญชัย)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

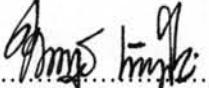

..... ประธานกรรมการ

(รองศาสตราจารย์สำเรียง เมฆแก้วรังไกร)

..... อาจารย์ที่ปรึกษา
(รองศาสตราจารย์ ดร. ศเนันธ์กรรณ์ โสตถิพันธุ์)

..... อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม (ถ้ามี)

(อาจารย์พงศ์ศักดิ์ ศิริรักษ์)

..... กรรมการ

(รองศาสตราจารย์จักรพงษ์ เล็กสกุลไชย)

..... กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ชัยันติ ไกรกาญจน์)

๙

พochalongc เพชรน้อย : นายหน้าซื้อขายล่วงหน้าในตลาดซื้อขายสินค้าเกษตรล่วงหน้า
(FUTURES COMMODITY MERCHANT IN FUTURES COMMODITY MARKET)
อ.ที่ปรึกษา : ศ. ดร. ศันธ์กิริณ์ โสตถิพันธุ์, อ.ที่ปรึกษาร่วม : อ.พงศ์ศักดิ์ ศิริรักษ์,
272 หน้า.

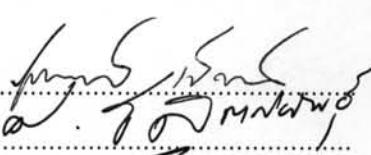
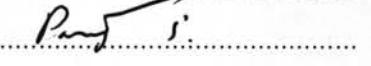
ในการซื้อขายสินค้าเกษตรล่วงหน้าตามพระราชบัญญัติสินค้าเกษตรล่วงหน้า พ.ศ. 2542 นั้น โดยปกติลูกค้า(ผู้ซื้อผู้ขาย)จะทำการซื้อขายโดยผ่านนายหน้าซื้อขายล่วงหน้า โดยการส่งคำสั่งซื้อหรือคำสั่งขายให้แก่นายหน้าซื้อขายล่วงหน้า จากนั้นนายหน้าซื้อขายล่วงหน้าจะส่งคำสั่งซื้อคำสั่งขาย ดังกล่าวเข้าสู่ตลาดในนามตนของเพื่อให้ได้รับการจับคู่และเป็นคู่สัญญา กับสำนักหักบัญชี จึงมีปัญหา ว่า จะสามารถนำบทบัญญัติของกฎหมายมาใช้บังคับระหว่างนิติสัมพันธ์ดังกล่าว ในส่วนที่เกี่ยวกับสถานะ และสิทธิหน้าที่ของนายหน้าซื้อขายล่วงหน้า โดยเฉพาะกรณีที่นายหน้าซื้อขายล่วงหน้าผิดสัญญา หรืออุกพิทักษ์ทรัพย์โดยคำสั่งของศาล เพื่อพิจารณาถึงมาตรการที่เหมาะสมในการคุ้มครองสิทธิและทรัพย์สินของลูกค้า(ผู้ซื้อผู้ขาย)

จากการศึกษาเปรียบเทียบกฎหมายของไทยและกฎหมายต่างประเทศพบว่าสถานะของนายหน้าซื้อขายล่วงหน้าควรมีลักษณะเป็นตัวแทนค้าต่างตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ โดยมีทั้งสิทธิและหน้าที่ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์และตามพระราชบัญญัติการซื้อขายสินค้าเกษตรล่วงหน้า พ.ศ. 2542 หากว่ากฎหมายดังกล่าวขัดกัน ก็จะต้องพิจารณาบังคับใช้ให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติการซื้อขายสินค้าเกษตรล่วงหน้า พ.ศ. 2542 เพราะเป็นกฎหมายพิเศษ แต่อย่างไรก็ตามเพื่อความชัดเจนในการตีความ จึงเห็นสมควรแก้ไขบทนิยาม "นายหน้าซื้อขายล่วงหน้า" ให้มีลักษณะเป็นตัวแทนค้าต่าง ในส่วนนิติสัมพันธ์ระหว่างลูกค้า(ผู้ซื้อผู้ขาย)กับสำนักหักบัญชีนั้น พบว่าไม่มีนิติสัมพันธ์ต่อกัน แต่สามารถใช้บทบัญญัติในเรื่องการใช้สิทธิเรียกร้องของลูกหนี้ในการเรียกร้องต่อกันได้

สำหรับมาตรการการคุ้มครองสิทธิและทรัพย์สินของลูกค้า(ผู้ซื้อผู้ขาย)นั้น จากการศึกษาพบว่า ระดับการคุ้มครองสิทธิและทรัพย์สินของลูกค้า(ผู้ซื้อผู้ขาย)ไม่เพียงพอ เมื่อเปรียบเทียบกับพระราชบัญญัติสัญญาซื้อขายล่วงหน้า พ.ศ. 2546 ที่มีลักษณะใกล้เคียงกัน จึงเห็นสมควรแก้ไขพระราชบัญญัติการซื้อขายสินค้าเกษตรล่วงหน้า พ.ศ. 2542 เพื่อให้มีระดับการคุ้มครองสิทธิและทรัพย์สินของลูกค้า(ผู้ซื้อผู้ขาย)มากยิ่งขึ้น

สาขาวิชานิติศาสตร์
ปีการศึกษา 2550

ลายมือชื่อนิติ.....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา.....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม.....

4786293534 : MAJOR LAWS

KEY WORD: FUTURES COMMISSION MERCHANT / COMMODITY EXCHANGE MARKET

POTHCHONG PHETNOY: FUTURES COMMISSION MERCHANT IN COMMODITY EXCHANGE MARKET. THESIS ADVISOR: ASSOC. PROF. SANUNKORN SOTTHIBANDHU, Ph.D, THESIS COADVISOR : MR. PONGSAK SIRIRAKWONGSA
272 pp.

In futures commodity trading under Commodity Exchange Act B.E. 2542 (CEA), the customer (trader) normally trades through a Futures Commission Merchant (FCM) by notifying him of a short or long order. The FCM in his own name then submits such order to the Commodity Exchange Market to be matched with the other order. However, there are problems regarding legal implications on legal relations among the customer, FCM and Clearing House, especially in legal status, right and duty of FCM against a breach of contract and insolvency. In solving these problems, preventive measures will be considered to protect the customer's rights and assets.

A comparative study of Thai laws and foreign laws (USA and Japan) found that the legal status of FCM should be that of a commission agent under the Civil and Commercial Code (CCC) with the rights and duties under both CCC and CEA. Under this legal implication, if there is a conflict between the laws, the provision of CEA shall be enforced as it is a specific law. However, to make it clear for interpretation, there should be an amendment on the definition of Futures Commission Merchant to be compatible with a commission agent. For the legal relation between a customer and the Clearing House, it was found that there is no legal relation between them, but applying the exercising debtor's claim against each other.

For the protection of the customer's rights and assets, it provides that the protection under CEA is inadequate, compared with the protection under Derivative Act B.E. 2546, which has similar provisions. There should be an amendment to CEA for more protection of the customer's rights and assets.

Field of study: Laws

Student's signature.....

Academic year: 2007

Advisor's signature.....

Co-advisor's signature.....

*Jintawat
S. Sotthibandhu
Pongsa*

กิตติกรรมประกาศ

ขอกราบขอบพระคุณท่านรองศาสตราจารย์ ดร. ศนันธ์กรรณ์ ไสตถิพันธุ์ ที่ได้โปรดรับเป็นที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และสละเวลาอันมีค่าอย่างให้คำปรึกษาและชี้แนะในประเด็นกฎหมายต่างๆแก่ผู้เขียน จนเกิดความกระจงทางวิชาการอย่างมากให้แก่ผู้เขียน รวมถึงตรวจสอบ ปรับปรุง แก้ไขร่างวิทยานิพนธ์ อันเป็นประโยชน์อย่างยิ่งในการเขียนวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ด้วยความเอาใจใส่อย่างยิ่ง และขอขอบพระคุณ ท่านอาจารย์พงศ์ศักดิ์ ศิริรักษ์ษา ที่เสียสละเวลาอันมีค่ารับเป็นที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม และให้คำปรึกษา คำแนะนำ และปัญหาในทางปฏิบัติ

ผู้เขียนขอกราบเรียนขอบพระคุณท่านรองศาสตราจารย์สำเรียง เมฆเกรียงไกร, ท่านรองศาสตราจารย์จักรพงษ์ เล็กสกุลไชย และท่านผู้ช่วยศาสตราจารย์ยันติ ไกรกาญจน์ ที่ได้โปรดกรุณาสละเวลาอันมีค่ายิ่งของท่าน รับเป็นกรรมการวิทยานิพนธ์ ตลอดจนให้คำแนะนำเพื่อให้การจัดทำวิทยานิพนธ์ ฉบับนี้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

นอกจากนี้ ผู้เขียนขอกราบขอบพระคุณบุพการีทั้งสองท่าน รวมทั้ง คุณปู่ คุณป้าและน้องๆ ทุกคนที่เคยส่งเสริมและเป็นกำลังใจให้แก่ผู้เขียนในการศึกษาระดับปริญญาโทด้วยดี และขอขอบคุณ คุณวิชาธร จันธนา ที่ให้ยินดีให้คำปรึกษาและคำแนะนำประเด็นปัญหาในทางปฏิบัติ ขอขอบคุณคนสำคัญของผู้เขียนที่ช่วยเหลือ เป็นกำลังใจ และอยู่เคียงข้างตลอดเวลา และทุกคนที่มีส่วนช่วยให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงได้

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย.....	๑
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	๒
กิตติกรรมประกาศ.....	๓
สารบัญ.....	๕
สารบัญตารางและแผนภูมิ.....	๗

บทที่ 1 บทนำ.....	๑
1.1 ความสำคัญและปัญหา.....	๑
1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	๒
1.3 สมมติฐานการวิจัย.....	๒
1.4 วิธีการวิจัยและขอบเขตการวิจัย	๒
1.5 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการศึกษา.....	๓
บทที่ 2. ประวัติความเป็นมา.....	๔
2.1 ประวัติความเป็นมาของหลักกฎหมายเรื่องตัวแทน	๔
2.1.1 สัญญา Mandate ตามกฎหมายโรมัน.....	๔
2.1.2 ลักษณะของสัญญา Mandate	๕
2.1.3 นิติสัมพันธ์ระหว่าง Mandator กับ Mandatarius	๕
2.1.4 นิติสัมพันธ์ระหว่าง Mandatarius กับบุคคลภายนอก.....	๗
2.1.5 นิติสัมพันธ์ระหว่าง Mandator กับบุคคลภายนอก	๗
2.1.6 การสื้นสุดของสัญญา Mandate	๘
2.2 ประวัติความเป็นมาของการซื้อขายสินค้าเกษตรล่วงหน้า.....	๙
2.2.1 ยุคก่อนที่มีการจัดตั้งตลาดล่วงหน้า	๙
2.2.2 ยุคที่เริ่มมีการจัดตั้งตลาดล่วงหน้า.....	๙
2.2.3 ประวัติการซื้อขายสินค้าเกษตรล่วงหน้าในประเทศไทย	๑๑
2.3 นิติสัมพันธ์ที่เกิดในสัญญาซื้อขายสินค้าเกษตรล่วงหน้า.....	๑๓
2.3.1 นิติสัมพันธ์ระหว่างนายหน้าซื้อขายล่วงหน้ากับลูกค้า (ผู้ซื้อผู้ขาย).....	๑๓

2.3.2 นิติสัมพันธ์ระหว่างนายหน้าซื้อขายล่วงหน้ากับตลาด (สำนักหักบัญชี)	14
2.3.3 นิติสัมพันธ์ระหว่างตลาด (สำนักหักบัญชี) กับลูกค้า (ผู้ซื้อหรือผู้ขาย)	16
2.3.4 นิติสัมพันธ์ระหว่างผู้ซื้อกับผู้ขาย	17
2.4 ลักษณะและโครงสร้างของตลาดซื้อขายสินค้าเกษตรล่วงหน้า.....	17
2.4.1 การซื้อขายสินค้าเกษตรในตลาดสินค้าเกษตรล่วงหน้า.....	17
ก. วิธีการซื้อขายในตลาดสินค้าเกษตรล่วงหน้า.....	17
ข. กระบวนการในการส่งมอบและรับมอบสินค้าตามสัญญาซื้อขายสินค้าเกษตรล่วงหน้า ...	20
ค. ความหมายของสัญญาซื้อขายสินค้าเกษตรล่วงหน้า	25
ง. ลักษณะของสัญญาซื้อขายสินค้าเกษตรล่วงหน้า.....	26
จ. วัตถุของสัญญาซื้อขายสินค้าเกษตรล่วงหน้า	29
ฉ. รูปแบบข้อกำหนดการซื้อขายล่วงหน้า (Contract Specifications).....	30
2.4.2 ฝ่ายที่เกี่ยวข้องกับการซื้อขายสินค้าเกษตรล่วงหน้า	30
ก. ตลาดและคณะกรรมการบริหารของตลาดสินค้าเกษตรล่วงหน้า.....	30
ข. ผู้ซื้อผู้ขาย.....	32
ค. สำนักหักบัญชี	32
ง. นายหน้าซื้อขายล่วงหน้า.....	34
บทที่ 3 กฎหมายไทยที่เกี่ยวกับตัวแทนนายหน้า	37
3.1 ตัวแทนนายหน้าตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์.....	37
3.1.1 ความเป็นมาทางประวัติศาสตร์ของตัวแทนนายหน้า	37
3.1.2 ตัวแทน	38
3.1.2.1 สถานะทางกฎหมายของตัวแทน	38
3.1.2.2 นิติสัมพันธ์ระหว่างตัวการกับตัวแทน	40
3.1.2.3 ความสัมพันธ์ระหว่างตัวการกับบุคคลภายนอก	47
3.1.2.4 ตัวแทนของตัวการไม่เปิดเผยชื่อ.....	47
3.1.2.5 ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแทนกับบุคคลภายนอก	49
3.1.3 ตัวแทนค้าต่าง	51
3.1.3.1 สถานะทางกฎหมายของตัวแทนค้าต่าง	51
3.1.3.2 นิติสัมพันธ์ระหว่างตัวแทนค้าต่างกับตัวการ.....	52
3.1.3.3 นิติสัมพันธ์ระหว่างตัวแทนค้าต่างกับบุคคลภายนอก	57

3.1.3.4 นิติสัมพันธ์ระหว่างตัวการกับบุคคลภายนอก	58
3.1.4 นายหน้า.....	61
3.1.4.1 สถานะทางกฎหมายของนายหน้า.....	61
3.1.4.2 สิทธิและหน้าที่ของนายหน้า	61
3.2 นายหน้าซื้อขายล่วงหน้าตามพระราชบัญญัติสินค้าเกษตรล่วงหน้า พ.ศ. 2542	65
3.2.1 สถานะทางกฎหมายของนายหน้าซื้อขายล่วงหน้า	65
ก. หน้าที่ของนายหน้าซื้อขายล่วงหน้า	67
ข. สิทธิของนายหน้าซื้อขายล่วงหน้า.....	70
3.2.2 นิติสัมพันธ์ระหว่างลูกค้า (ผู้ซื้อผู้ขาย) กับนายหน้าซื้อขายล่วงหน้า.....	71
3.2.3 นิติสัมพันธ์ระหว่างนายหน้าซื้อขายล่วงหน้ากับตลาด (สำนักหักบัญชี).....	74
3.2.4 ความสัมพันธ์ระหว่างลูกค้า (ผู้ซื้อผู้ขาย) กับสำนักหักบัญชี	75
3.3 ตัวแทนซื้อขายล่วงหน้า ตามพระราชบัญญัติสัญญาซื้อขายล่วงหน้า พ.ศ 2546	76
3.3.1 สถานะของตัวแทนซื้อขายสัญญาซื้อขายล่วงหน้า.....	76
3.3.2 การจดทะเบียนเพื่อประกอบกิจการ	77
3.3.3 ลักษณะของการประกอบธุรกิจ.....	78
3.3.3.1 การซื้อขาย	78
3.3.3.2 การชำระราคา/ส่งมอบ	78
3.3.4 หน้าที่ของตัวแทนซื้อขายสัญญาล่วงหน้าต่อสำนักงาน กลต.....	80
3.3.4.1 ความรับผิดชอบทางการเงิน.....	80
3.3.4.2 ดูแลทรัพย์สินของลูกค้า.....	80
3.3.4.3 หน้าที่เรียกให้ลูกค้าวางแผนประกัน	81
3.3.4.4 หน้าที่จัดเก็บเอกสารหลักฐาน.....	82
3.3.4.5 หน้าที่การประเมินและควบคุมความเสี่ยง	83
3.3.4.6 หน้าที่รายงาน.....	83
3.3.5 นิติสัมพันธ์ตัวแทนซื้อขายสัญญาล่วงหน้าต่อลูกค้า.....	84
3.3.5.1 หน้าที่ของตัวแทนซื้อขายสัญญาล่วงหน้า	84
3.3.5.2 สิทธิของตัวแทนซื้อขายสัญญาล่วงหน้า.....	85
3.3.5.3 หน้าที่ของลูกค้า.....	86
3.3.5.4 สิทธิของลูกค้า	86

3.3.6 นิติสัมพันธ์ของตัวแทนซื้อขายสัญญาซื้อขายล่วงหน้ากับสำนักหักบัญชี	88
3.3.6.1 หน้าที่ของสำนักหักบัญชี	88
3.3.6.2 หน้าที่ของตัวแทนซื้อขายล่วงหน้า	90
3.3.6.3 การคุ้มครองทรัพย์สินของสมาชิกและลูกค้าของสมาชิก	90
3.3.7 นิติสัมพันธ์ของลูกค้ากับสำนักหักบัญชี	91
บทที่ 4 กฎหมายต่างประเทศที่เกี่ยวกับตัวแทนนายหน้า	92
4.1 กฎหมายสหรัฐอเมริกา	92
4.1.1 กฎหมายที่เกี่ยวกับตัวแทนนายหน้า	92
ก. ตัวการตัวแทน	92
ข. หลักทั่วไป	94
ค. นิติสัมพันธ์ระหว่างตัวการกับตัวแทน	98
ง. นิติสัมพันธ์ระหว่างตัวการกับบุคคลภายนอก	104
จ. นิติสัมพันธ์ระหว่างตัวแทนกับบุคคลภายนอก	113
ฉ. การเลิกสัญญาตัวการตัวแทน	117
ช. ตัวแทนซ่อม	119
4.1.2 กฎหมายที่เกี่ยวกับการซื้อขายสัญญาล่วงหน้า	121
ก. ที่มาของกฎหมาย	121
ข. กระบวนการซื้อขายสัญญาล่วงหน้า	122
ค. โครงสร้างของการซื้อขายล่วงหน้า	129
ง. สำนักหักบัญชี (Clearing House) กับ นายหน้าซื้อขายล่วงหน้า (FCM)	136
จ. นิติสัมพันธ์ระหว่างลูกค้า(ผู้ซื้อผู้ขาย) กับ นายหน้าซื้อขายล่วงหน้า (FCM)	142
ฉ. นิติสัมพันธ์ระหว่างองค์การกำกับดูแลกับลูกค้า(ผู้ซื้อผู้ขาย)	146
4.2 กฎหมายของประเทศไทย	147
4.2.1 กฎหมายทั่วไปที่เกี่ยวกับตัวแทนนายหน้า	147
ก. ประมวลกฎหมายแพ่ง	147
ก.1 ตัวแทน (Agency)	148
ก.2 สัญญา Mandate	156
ข. ประมวลกฎหมายพาณิชย์	163
ข.1 ตัวแทนทางการค้า (Commercial Agent)	164

ข.2 ตัวแทนค้าต่าง (Commission Agent)	166
ข.3 นายหน้า (Broker)	171
4.2.2 กฎหมายที่เกี่ยวกับการซื้อขายสินค้าเกษตรล่วงหน้า	175
ก. กฎหมายการซื้อขายสินค้าเกษตร (Commodity Exchange Law)	177
ข. นายหน้าซื้อขายล่วงหน้า	178
ค. สถานะของนายหน้าซื้อขายล่วงหน้า	178
ง. นิติสัมพันธ์ระหว่างลูกค้า (ผู้ซื้อผู้ขาย) กับนายหน้าซื้อขายล่วงหน้า	179
จ. นิติสัมพันธ์ระหว่างนายหน้าซื้อขายล่วงหน้ากับสำนักหักบัญชี	181
ฉ. นิติสัมพันธ์ระหว่างลูกค้า (ผู้ซื้อผู้ขาย) กับตลาด หรือ สำนักหักบัญชี	184
บทที่ 5 การวิเคราะห์และเปรียบ	186
5.1 วิเคราะห์สถานะนายหน้าซื้อขายล่วงหน้าตามกฎหมายญี่ปุ่น	186
5.1.1 วิเคราะห์จากหลักเรื่อง ตัวการตัวแทน (Agency) และ สัญญา Mandate	186
5.1.2 วิเคราะห์จากหลักเรื่องนายหน้าตามประมวลกฎหมายพาณิชย์	187
5.1.3 วิเคราะห์จากหลักเรื่องตัวแทนทางการค้า (Commercial Agent)	188
5.1.4 วิเคราะห์จากหลักเรื่องตัวแทนค้าต่าง (Commission Agent)	189
5.2 วิเคราะห์สถานะนายหน้าซื้อขายล่วงหน้าตามกฎหมายสหรัฐอเมริกา	190
5.2.1 พิจารณาจากนิติสัมพันธ์	190
5.2.2 พิจารณาจากคำพิพากษาที่เกี่ยวกับนายหน้าซื้อขายล่วงหน้า	192
5.2.2.1 กรณีของการมอบอำนาจโดยปริยาย	192
5.2.2.2 หน้าที่ในการปฏิบัติตามคำสั่งของตัวการ	193
5.2.2.3 กรณีการให้สัตยาบันการกระทำที่นอกเหนืออำนาจ	193
5.2.3 สรุป	194
5.3 วิเคราะห์สถานะนายหน้าซื้อขายล่วงหน้าตามกฎหมายไทย	194
5.3.1 ลักษณะของนายหน้าซื้อขายล่วงหน้า	194
5.3.1.2 หลักปฏิบัติสากล	196
5.3.1.3 การดำเนินงานของตลาดในทางปฏิบัติ	198
5.3.1.4 พระราชบัญญัติสัญญาซื้อขายล่วงหน้า พ.ศ. 2546	199
5.3.2 เปรียบเทียบนายหน้าซื้อขายล่วงหน้ากับตัวแทน	200

5.3.2.1 นิติสัมพันธ์ระหว่างตัวการตัวแทน.....	200
5.3.2.2 นิติสัมพันธ์ระหว่างตัวแทนกับบุคคลภายนอก	204
5.3.2.3 นิติสัมพันธ์ระหว่างตัวการกับบุคคลภายนอก	207
5.3.3 เปรียบเทียบนายหน้าซื้อขายล่วงหน้ากับนายหน้า.....	208
5.3.4 เปรียบเทียบนายหน้าซื้อขายล่วงหน้ากับตัวแทนค้าต่า	209
5.3.4.1 นิติสัมพันธ์ระหว่างตัวการกับตัวแทนค้าต่า.....	209
5.3.4.2 นิติสัมพันธ์ระหว่างตัวแทนค้าต่างกับบุคคลภายนอก	212
5.3.4.3 นิติสัมพันธ์ระหว่างตัวการกับบุคคลภายนอก	213
5.3.5 เปรียบเทียบนายหน้าซื้อขายล่วงหน้ากับตัวแทนซื้อขายขายล่วงหน้า.....	215
5.3.5.1 นิติสัมพันธ์ระหว่างลูกค้ากับตัวแทนซื้อขายสัญญาซื้อขายล่วงหน้า.....	215
5.3.5.2 นิติสัมพันธ์ระหว่างตัวแทนซื้อขายล่วงหน้ากับสำนักหักบัญชี.....	216
5.3.5.3 นิติสัมพันธ์ระหว่างลูกค้ากับสำนักหักบัญชี	217
5.3.5.4 การคุ้มครองทรัพย์สินของลูกค้า.....	217
5.3.6 สรุปสถานะของนายหน้าซื้อขายล่วงหน้า.....	219
5.4 เปรียบเทียบสถานะนายหน้าซื้อขายล่วงหน้าของประเทศไทยกับต่างประเทศ	220
5.4.1 ประเทศไทยกับประเทศญี่ปุ่น	220
5.4.2 ประเทศไทยกับประเทศสหรัฐอเมริกา.....	221
บทที่ 6 บทสรุปและข้อเสนอแนะ	230
6.1 ภาพรวมและกระบวนการซื้อขายสินค้าเกษตรล่วงหน้า	230
6.2 สถานะของนายหน้าซื้อขายล่วงหน้า.....	232
6.2.1 นายหน้าซื้อขายล่วงหน้าของประเทศไทยญี่ปุ่น.....	232
6.2.2 นายหน้าซื้อขายล่วงหน้าของประเทศสหรัฐอเมริกา.....	232
6.2.3 นายหน้าซื้อขายล่วงหน้าของประเทศไทย	232
6.3 ระดับการคุ้มครองทรัพย์สินของลูกค้า.....	233
6.2 ข้อเสนอแนะ	233
6.4.1 การใช้และการตีความสิทธิและหน้าของนายหน้าซื้อขายล่วงหน้า.....	233
6.4.2 การใช้สิทธิเรียกร้องของลูกหนี้	234
6.4.2.1 หลักการใช้สิทธิเรียกร้องของลูกหนี้	234
6.4.2.2 การใช้สิทธิเรียกร้องของนายหน้าซื้อขายล่วงหน้าต่อสำนักหักบัญชี.....	236

6.4.3 การแก้ไขกฎหมาย.....	237
6.4.3.1 บทนิยาม “นายหน้าซื้อขายล่วงหน้า”.....	237
6.4.3.2 การคุ้มครองทรัพย์สินของลูกค้า.....	240
รายการอ้างอิง.....	245
ภาคผนวก.....	253
ภาคผนวก ก ข้อกำหนดการซื้อขายล่วงหน้า.....	254
ภาคผนวก ข JAPANESE CIVIL CODE.....	260
ภาคผนวก ค JAPANESE COMMERCIAL CODE.....	267
ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์.....	272

สารบัญตารางและแผนภูมิ

หน้า

แผนภูมิที่ 1. ขั้นตอนการซื้อขายสินค้าเกษตรล่วงหน้า.....	19
แผนภูมิที่ 2. การแสดงบทบาทของสำนักหักบัญชีในการเข้ามาเป็นคู่สัญญา กับสมาชิกผู้ซื้อและสมาชิกผู้ขาย.....	33
ตารางที่ 3. เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างตัวแทนของตัวการไม่เปิดเผยซึ่กับตัวแทนค้าต่าง.....	60
แผนภูมิที่ 4. การซื้อขายและชำระเงินในตลาดอนุพันธ์.....	79
แผนภูมิที่ 5. การเข้ามาเป็นคู่สัญญาของสำนักหักบัญชีกับผู้ขายหน้าซื้อขายล่วงหน้า.....	89
แผนภูมิที่ 6. กระบวนการซื้อขายสัญญาล่วงหน้าในตลาด.....	126
แผนภูมิที่ 7. กระบวนการหักบัญชี กรณีที่สามารถหักล้างสถานะได้.....	127
แผนภูมิที่ 8. กระบวนการหักบัญชี กรณีที่ไม่สามารถหักล้างสถานะได้.....	129
แผนภูมิที่ 9. ขั้นตอนการซื้อขายในตลาดล่วงหน้า.....	176
ตารางที่ 10. เปรียบเทียบสถานะนายหน้าซื้อขายล่วงหน้าของประเทศไทยญี่ปุ่น.....	222
ตารางที่ 11. เปรียบเทียบสถานะนายหน้าซื้อขายล่วงหน้าของประเทศไทยและสหรัฐอเมริกา.....	224
ตารางที่ 12. เปรียบเทียบสถานะนายหน้าซื้อขายล่วงหน้าของประเทศไทย.....	225
ตารางที่ 13. เปรียบเทียบสถานะนายหน้าซื้อขายล่วงหน้าของประเทศไทยกับต่างประเทศ....	227
ตารางที่ 14. เปรียบเทียบระดับการคุ้มครองทรัพย์สินของลูกค้า.....	228